

KIS-464 – Br. **stell**, **stellad**

(MME da GE – 05 09 94)

Kinnig a rit ar Br. « **stellad** » g. -où da gevatal ar Gl. « *batterie* ». Ha tu zo (dre verrdro) d'ober gant ar ger-mañ evit « *batterie* (d'accumulateurs) » ? Dianav din e oa ar ger, ha tu zo deoc'h da lavaret din eus pelec'h e teu ?

(GE da MME – 08 09 94)

Br. **stellad** a gaver evit ar wech kentañ war *Emsav* 91, p. 243, 1974 er bomm : “marc'hañ ur **stellad** ostilhoù rakreizhet ouzh an dourell” ; en *Emsav* 102, p. 207, 1975 e kaver : “penn **stell**”, Gl. “chef de *file*” ; e-barzh *Preder* 181-182, p. 48, 1974 emañ “**stell** (soudarded)”, Gl. “*file* (de soldats)” ; e KIS-187, La-07, p. 73, 1979 emañ Br. “**stellad** kanolioù”, Gl. “*batterie* de canons”. Ne gavan roud e nep lec'h avat eus akta ganedigezh an termenoù-se. Pezh a ouzon eo e voe Br. **stell** degaset gant GP er c'herienn “**stell** soudarded” ; hag e ser ur studienn e voe pe dre gomz n'on ket evit lavarout ; gwazh, dec'h goude degemer da lizher e'm eus pellgomzet ouzh GP hag eñ ivez n'eo ket bet evit diskoachañ ar penaoz eus e ginnigadenn ¹. E brezhoneg e kaver an termenoù *stellenn*, *stellennañ* : ster ar verb-mañ diwezhañ : “startaat diwar-bouez liammoù” a rofe da intent Br. **stellad** evel “stroll elfennoù oc'h ober un unvez dre berzh liammoù etrezo”, met kement-mañ zo goulakadenn hep mui. War gerdarzh an termenoù a zo ar gemalenn *-stell-* enno, e chom ar yezhoniourion war vartezeadennoù ivez, sl. GBM. p. 653 ; a-du-rall, GMB. p. 289 a venn gwelout kevatalioù henhellazek hag alamanek d'ur c'heltieg **-stel-* a gavfed e-barzh Br. *goustell* ; evel a ouzout ez eo bet distaolet an dodad-se gant Roparz HEMON (sl. La-08, p. 365) ; distaolet ivez gant GP hervez a lavare din dec'h.

Bezef pe vezef, an diouer a c'herdarzh splann ned eo ket un abeg evit disteurel ur ger ; gant na gouezhañ en didegezh betek re evel just. Hag en dro-mañ e kav da GP (ha dimp, YBAN ha me) o deus **stell**, **stellad** o staelad e brezhoneg (hag adkavet e ve pe get naoz o donedigezh).

¹ (GE – 27 02 97) An termen a gaver studiet gant GP e KIS-050, La-04, p. 26 [1971].

O lakaat e tarbennez an arguzenn hag e tegemerez ar ger, e karfes gouzout ha Br. **stellad** a c'haller lakaat da gevatal da Gl. *batterie* (d'accumulateurs). Orin ar Gl. *batterie* en dredanouriezh zo er stignadoù ma kenereer elfennoù (daspugnerioù, podoù, dougelloù, h.a.) a-steud pe a-stur evit tizhout ur read pe ur barr kreñvoc'h ; en degouezh-se, pa vez lies elfenn o kenwerediñ, e ve kevazas ober gant Br. **stellad** : “ur **stellad** dougelloù”, h.a. Merkomp avat ez eo chomet e galleg an anvad *batterie* war an daspugnerioù zoken pa vezont digenvez hag, ouzhpenn se, dre un dazvellekaat ez eo deuet ar ger da dalvout kement ha "daspugner tredan" ; tremenet eo zoken er yezhoù all gant ar c'hemeradur-se : Sz. *battery*, Al. *Batterie*, Kb. *batri*, h.a. E brezhoneg n'eus abeg ebet da vont da heul ar rikladur ster c'hoarvezet e galleg, nemet e karfed degemer ur Br. **batri** ivez (e-kichen un termen du-mañ avat). Evit a sell ar vuhez pemdez, dreist-holl pa reer gant ganerioù tredan unel (kirri, h.a.), e kav din e spirfe ar Br. **daspugner** en unander. En arverioù kalvezel ma vez lies elfenn gougediet o kenwerediñ e ve kevazas ober gant Br. **stellad** : “**stellad** daspugnerioù”, “**stellad** tredangelloù”, h.a.